

Útþenslustefna Bandaríkjanna fram að fyrstu heimstyrjöld

Alþjóðleg stórsókn evrópsk-bandaríska auðvaldsins hélst í hendur við þróun stjórn mála í Bandaríkjunum innan lands sem utan. Það náði sérstöku tangarhaldi á iðnaði Norðurríkjanna og færðist mjög í aukanna á nítjándu öldinni.

Áherslur í utanríkismálum endurspegluðust í stefnu James Monroe (1758-1831), Bandaríkjaforseta, frá 1823, sem skilgreinir í raun álfuna, Ameríku, sem áhrifa- og yfirráðasvæði Bandaríkja Norður-Ameríku. Þar segir nefnilega, að litið yrði á ásókn Evrópuríkja á vesturhveli jarðar sem fjandskap gegn Bandaríkjunum. Þessi stefna markaði átök við evrópsku nýlenduveldin í Ameríku, Rússland, Frakkland, Spán og Bretland sjálft.

Hugur auðdrottna og stjórnvalda, stóð til landvinninga. Thomas Jefferson (1743-1826), keypti t.d. Louisiana af Frökkum (1803), og sagði Spánverjum stríð á hendur. Flórída var innlimað 1845.

En græðgi eftir landi og auðlindum var óseðjandi. Bandaríkin og auðkýfingar þeirra höfðu augastað á spænsku nýlendunum, Kúbu og Mexíkó. James Knox Polk (1795-1849), Bandaríkjaforseti, taldi það guðleg forlög Bandaríkjamanna að þenja út ríkið og boða lýðræði og auðvaldsskipulag (capitalism) um Ameríku gervalla. Stefnan var kölluð, „Yfirlýst örlög“ (Manifest Destiny), mótuð árið 1845.

James Polk innlimaði Texas (sjálfstætt ríki 1836) og bar víurnar í Oregon, Kaliforníu, Utah, Nevada, Arizona og Nýju-Mexíkó. Mexíkó þráaðist við að selja. Bandaríkjamenn plægðu þá stríðsakerinn með vopnaskaki á landamærunum. Það var sem sé tálbeitan. Svo sagði Hiram Ulysses S. Grant (1822-1885), herforingi og síðar forseti.

Bandaríkin sögðu í kjölfarið grönnum sínum stríð á hendur, árið 1846. Stríðið stóð til 1848, þegar friðarsamningur (treaty) var gerður í Guadalupe Hidalgo.

Útþenslustefna Bandaríkjanna kemur greinilega fram í orðum utanríkisráðherra þeirra, William Henry Seward (1801-1872), árið 1848, þegar fyrsta kvenfrelsunarþing veraldar var haldið í Seneca Falls:

„Það eru forlög þjóðar okkar að streyma sem óstöðvandi flóðbylgja væri í átt að ísflákum (ice barriers) norðursins og eiga stefnumót við menningu Austurlandabúa á ströndum Kyrrahafsins.“ Enda fór það svo, að Andrew Jackson (1808-1875), Bandaríkjaforseti, keypti Alaska af Rússum (1867).

Þegar þjóðir indíána höfðu verið gersigraðar af sameinuðum ríkjum Norður-Ameríku (að Kanada undanskildu) og fluttar úr heimahögum sínum, samkvæmt löggjöf Andrew Jackson (Indian Removal Act), voru lögð á ráðin um alþjóðlega útþenslustefnu, þ.e. heimsvaldastefnu Bandaríkjanna.

Nýlenda Spánar, Kúba, var næsta viðfangsefni og fórnarlamb, árið 1898. Árinu áður hafði væntanlegur forseti Bandaríkjanna, Theodore Roosevelt (1858-1919), hlotið vegtyllu á frambrautinni. Hann var skipaður aðstoðarflotamálaráðherra (assistant secretary of the U.S. Navy). Hann sagði:

„Ég myndi skoða stríð við Spán úr tveim sjónarhornum; annars vegar, hversu ráðlegt stríð væri með tilliti til mannkyns og fýsileika inngrips með hliðsjón af eiginhagsmunum Kúbverja, að taka enn þá eitt skref í átt til fullkominnar frelsunar Ameríku frá drottnun Evrópubúa; hins vegar þeirri velgjörð að gefa þjóð vorri eitthvað það að hugsa um, sem ekki felur í sér efnalegan vinning – og sérstaklega gagnsemi þess fyrir herafla vorn, að gefa bæði sjó- og landher tækifæri til að æfa sig í raun.“

Stríðstálbeitan var árás á herskipið, „Maine,“ sem Theodore eða Teddy lét fyrirvaralaust sigla inn í höfnina í Havana. Fleiri hundruð sjóliða létu lífið í sprengingu, sem Spánverjar höfðu ekkert með að gera.

Þrátt fyrir, að Spánverjar bæru af sér sök og Bandaríkjaforseti- eins og Adolf Hitler áratugum síðar – biðlaði til páfa um friðarumleitani- kom allt fyrir ekki. Auðkýfingafjölmiðlarnir (yellow press) kröfðust stríðs og hefnda fyrir sjóliðana á Maine.

En þegar Bandaríkjamenn viðurkenndu sjálfstæði Kúbu, var Spánverjum nóg boðið og lýstu yfir stríði. Þótt tregur væri, svaraði William McKinley (1843-1901), Bandaríkjaforseti, með stríðsyfirlýsingu.

Bandríkjamenn gersigruðu Spánverja eins og nærri má geta. Enn þá halda Bandaríkjamenn fast í skika á Kúbu, þar sem þeir eiga herstöð og reka m.a. alræmt fangelsi fyrir svokallaða, alþjóðlega hryðjuverkamenn.

Teddy var undarlega brenglaður náungi eins og tilvitnunin ætti að bera vitni um. Uppdráttarsýkin og stórmennskubrjálæðið var dæmafátt. Honum var t.d. mjög í mun um að vera hetja í eigin augum og þjóðarinnar. Það er reyndar opinber ímynd hans, mótuð í „falsfréttunum og samsæriskeningum“ frá ferlinum.

En stórskáldið, Mark Twain/Samuel Langhorne Clemens (1835-1910), var glögg eins og góðir listamenn oft eru á mannlegt eðli. Hann sá í gegnum uppdráttarsýki, lygar og stórmennsku. Mark sagði m.a.:

„Aldrei nokkru sinni höfum við haft á að skipa forseta, sem var gjörsneyddur sjálfsvirðingu og virðingu fyrir hinu háa embætti sínu; aldrei höfum við áður átt forseta, sem ekki var heiðursmaður; aldrei áður höfum við átt forseta, sem ætlað var að yrði slátrari, markmaður eða yfirgangsseggur, og glutraði niður ætlunarverkinu við aðstæður, sem hann hafði enga stjórn á.“

Síðar sagði skáldið, að í sanngirni mætti að líta svo á, að sem stjórnmálamaður og ríkiserindreki (statesman) væri hann bæði óábyrgður og brjálaður.

Með Spánarstríðinu, sem teygði sig til Filippseyja 1901, lagði Teddy – eða auðkýfingarnir, sem stjórnðu honum – grundvöllinn að Kyrrahafsveldi Bandaríkjanna; Filippseyjar, Guam og Hawai. Herfang Bandaríkjamanna í Spánarstríðinu var ríkulegt.

Teddy sendi flota Bandaríkjanna í heimssiglingu til að sýna veröldinni mátt og megin þjóðarinnar. Kólumbíu var líka ógnað í sambandi við skipaskurðinn, sem nú er kenndur við Panama, gerviríki, sem Bandaríkjamenn sneiddu af Kólumbíu árið 1903. Tveim árum síðar lögðu þeir undir sig Dómíníkanska lýðveldið.

Sigur á evrópsku nýlenduvelðunum og frumbyggjunum, samfara landakaupum og landvinningum í Vesturálfu, auðgaði Bandaríkin svo um munaði. Því var gósentíð hjá bresk-bandaríska iðn- og fjármagnsauðvaldinu í City of London og Wall Street, hinni lögmætu mafú sem sumir kalla.

Auðkýfingarnir voru þó ekki alls kostar ánægðir með William McKinley. Hann dró lappirnar og skorti stríðsvilja. Því vildi það svo heppilega til, að hann var ráðinn af dögum af villuráfandi byltingarsinna. Það er alla vega hin opinbera skýring.

Auðdrottnarnir voru heldur ekki ánægðir með (William) Howard Taft (1857-1930). Þeim stafaði reyndar svo mikil ógn af honum, að þeir notfærðu sér Teddy til að tefla kosningarefskák gegn Howard.

Auðkýfingaráðið lagði á ráðin um framboð Teddy með alls konar sjónhverfingum, t.d. banatílraði á framboðsfundi.

Viðskiptajöfurinn, Benjamin Harrison Freedman (1890-1984), Gyðingur, sem snerist til kristinnar trúar, hefur lýst því í ræðu, hvernig auðjöfrarnir, þar á meðal Jacob Henry (Jakob Heinrich) Schiff (1847-1920), náinn samstarfsmaður og skjólstæðingur Rauðskjöldunga (Rothschild) og formaður í Bandaríska Gyðingaráðinu (The American Jewish Committee), settust á rökstóla.

Benjamin spáði þriðju heimstyrjöldinni í tengslum við arabískt frelsisstríð í Palestínu/Ísrael með þátttöku Bandaríkjamanna. Ræða hans, haldin 1961, er afar merkileg: <https://archive.org/details/benjamin-h.-freedman-speech-unedited-version-1961> - <https://rense.com/general34/amaz.htm>

Á nefndum fundi var líka Bernard Mannes Baruch (1870-1965), sem gárungarnir sögðu síðar að hefði (Thomas) Woodrow Wilson (1856-1924), sem þeir gerðu að Bandaríkjaforseta, í taumi. Benjamin segir hann „þorpara, sem væri ekki meira virði en púðrið, sem þyrfti til að senda hann til helvítis.“ Engan þekkti Benjamin „sjálfsbólgnari“ mann.

Benjamin lýsir fundum forsetans með „ráðgjöfum“ sínum: „Woodrow Wilson var á móta glöggskyggn á gang mála og nýburi.“

Næsta skref í heimsvaldastefnunni var tekið í fyrstu heimstyrjöldinni, sem hafði verið í undirbúningi um all nokkurt skeið. M.a. hafði Rússakeisara og borgarstjóra Sankti Pétursborgar verið sýnt banatilræði.

Rússneskir byltingarmenn á mála hjá alþjóðaaauðvaldinu eins og Leon Trostsky/Lev Davidovich Bronstein (1879-1940) og Vladimir (Ilyich Ulyanov) Lenin (1870-1924), voru reknir úr landi, eftir misheppnaða byltingartilraun árið 1905. Þeir nýttu sér brauðbyltingu mæðra í borginni til að ota sínum tota.

Nú eru slíkar byltingar framkvæmdar undir litskrúðugum fánum og lófaklappi frá fjölmiðlum, sem fagna byltingu í þágu frelsis, lýðræðis og umfram allt mannréttinda, sbr. byltinguna í Úkraínu.

Það var sótt að Rússum innan frá sem utan. Í Japan lánaði sama auðvald og sendi laumuhermenn sína og morðingja til Sankti Pétursborgar, fé til uppbyggingar japanska flotans, sem beitt var til árása á þann sama flota og bjargaði Norðurríkjunum í forsetatíð Abraham Lincoln (1809-1865) úr klóm Vestur-Evrópuríkjanna í borgarastríðinu.

Japanir gersigruðu Rússneska sjóherinn í Asíu. Það skapaði ókyrrð og uppreisn í Rússlandi. Ósigurinn varð mikilvægur þáttur í falli rússneska keisaradæmisins.

Styrjöld í Evrópu bauð upp á ný auðgunartækifæri fyrir hernaðar- og bankaauðvaldið. Það kemur vart á óvart, að Teddy vildi ólmur draga Bandaríkin inn í styrjöldina í Evrópu. Hann endurómaði áróður Breta, þ.e. að Þjóðverjar krossfestu konur og nauðguðu, og bæru ungabörn á byssustingjum.

Hinum snatanum, Woodrow Wilson, var líka heitt í hamsi. Hann galti grimmdarlega og vildi ólmur stríð. Tilgangurinn var að tryggja lýðræði í veröldinni (making the world safe for democracy).

Heimildir:

Mike King: The real Roosevelts. An omitted history. pdf. Tomatobubble. com

<https://www.presidency.ucsb.edu/documents/letter-introducing-w-averell-harriman-stalin>

<https://archive.org/details/benjamin-h-freedman-speech-unedited-version-1961>

<https://nationalvanguard.org/2010/10/a-jewish-defector-warns-america/>

<https://www.history.com/topics/19th-century/manifest-destiny>

<https://www.history.com/topics/19th-century/mexican-american-war>

<https://www.youtube.com/watch?v=26raYPP4n7Q>

<https://www.history.com/this-day-in-history/u-s-takes-possession-of-alaska>

<https://www.smithsonianmag.com/history/how-the-louisiana-purchase-changed-the-world-79715124/>

<https://www.britannica.com/biography/James-Monroe>

<https://www.britannica.com/event/Monroe-Doctrine>

<https://spartacus-educational.com/GERfunk.htm>

<https://www.bis.org/>

<https://history.state.gov/milestones/1914-1920/paris-peace>

<https://history.state.gov/milestones/1921-1936/dawes#:~:text=Under%20the%20Dawes%20Plan%2C%20Germany's,currency%2C%20the%20Reichsmark%2C%20adopted.>

<https://propagandainfocus.com/wall-street-the-nazis-and-the-crimes-of-the-deep-state/>

<https://alphahistory.com/coldwar/truman-doctrine/>

<https://www.history.com/news/world-war-i-russian-revolution>

<https://propagandainfocus.com/wall-street-the-nazis-and-the-crimes-of-the-deep-state/>

<https://www.britannica.com/event/Truman-Doctrine>